

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรจากการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรจากการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรจากการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ และ 3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารและจัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากรจากการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ทั้งด้านเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนที่ปฏิบัติงาน รวมถึงกลุ่มผู้มีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ มี 2 กลุ่มคือ 1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน ผู้ปฏิบัติงานในการกำกับดูแลผู้เสียภาษีและค่าธรรมเนียม ของสำนักงานที่ดินลำปาง จำนวน 9 คน 2. ผู้เสียภาษีและค่าธรรมเนียมจากการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 172 คน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยขอเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร และข้อมูลทั่วไป รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากรของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จากการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์

4.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

4.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

4.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร และข้อมูลทั่วไป รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จากการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร

การสอบถามถึงข้อมูลทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ว่าเป็นอย่างไ่ ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง ระยะเวลาปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา ซึ่งรายละเอียดดังนี้

1) เพศของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	4	44.44
หญิง	5	55.56
รวม	9	100.00

2) อายุของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป เท่ากัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	2	22.22
31-40 ปี	4	44.45
41-50 ปี	1	11.11
50 ปีขึ้นไป	2	22.22
รวม	9	100.00

3) สถานภาพของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ทั้งหมดมีสถานภาพเป็นข้าราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	9	100.00
ลูกจ้างประจำ	-	-
พนักงานราชการ	-	-
ลูกจ้างชั่วคราว	-	-
รวม	9	100.00

4) ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่ดินชำนาญงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาตำแหน่งนักวิชาการที่ดินชำนาญงาน นักวิชาการที่ดินชำนาญงานพิเศษ และนักวิชาการที่ดินปฏิบัติการ เท่ากัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ที่ดินชำนาญงาน	6	66.67
นักวิชาการที่ดินชำนาญงาน	1	11.11
นักวิชาการที่ดินชำนาญงานพิเศษ	1	11.11
นักวิชาการที่ดินปฏิบัติการ	1	11.11
รวม	9	100.00

5) ระยะเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสายงานนี้ เป็นระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.45 รองลงมา 15 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกระยะเวลาปฏิบัติงาน

ระยะเวลาปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	-	-
5-10 ปี	2	22.22
11-15 ปี	4	44.45
15 ปีขึ้นไป	3	33.33
รวม	9	100.00

6) ระดับการศึกษาสูงสุดของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ในระดับปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และระดับปวส. จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	-	-
ปวส.	1	11.11
ปริญญาตรี	5	55.56
ปริญญาโท	3	33.33
รวม	9	100.00

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

การสอบถามถึงข้อมูลทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากรว่าเป็นอย่างไร ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน การทำนิติกรรม การเป็นคู่สัญญา การโอนที่ดิน ช่วงเวลาที่สะดวก และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) เพศของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 55.81 ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	76	44.19
หญิง	96	55.81
รวม	172	100.00

2) อายุของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67 และอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 22.09 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	32	18.61
31-40 ปี	54	31.40
41-50 ปี	39	22.67
51-60 ปี	38	22.09
60 ปีขึ้นไป	9	5.23
รวม	172	100.00

3) ระดับการศึกษาของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 55.81 รองลงมา มีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ปวส จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.77 และระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 8.72ตามลำดับดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	12	6.98
มัธยมศึกษา	15	8.72
อนุปริญญา หรือ ปวส.	34	19.77
ปริญญาตรี	96	55.81
สูงกว่าปริญญาตรี	15	8.72
รวม	172	100.00

4) อาชีพของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 35.47 รองลงมาเป็น ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 และประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	61	35.47
ค้าขาย/นักธุรกิจ	24	13.95
รับจ้างทั่วไป	6	3.49
ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	37	21.51
เกษตรกร	15	8.72
ประกอบอาชีพอิสระ	27	15.70
ข้าราชการบำนาญ	2	1.16
รวม	172	100.00

5) รายได้ต่อเดือนของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-30,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 60.46 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,001-50,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 20.35 และต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.47 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	18	10.47
10,001-30,000 บาท	104	60.46
30,001-50,000 บาท	35	20.35
50,000 บาทขึ้นไป	15	8.72
รวม	172	100.00

6) ประเภทของนิติกรรมที่ทำการโอนที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ จดทะเบียนสิทธิและทำนิติกรรม เป็นผู้ชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 66.28 รองลงมา เป็นผู้ให้ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 33.72 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามประเภทของนิติกรรมที่ทำการโอนที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์

ประเภทของนิติกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	114	66.28
ให้	58	33.72
รวม	172	100.00

7) ฝ่ายคู่สัญญาของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้ซื้อ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.05 รองลงมา เป็นฝ่ายผู้ขาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 28.49 และฝ่ายผู้รับให้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.93 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามฝ่ายคู่สัญญา

ฝ่ายคู่สัญญา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ให้	25	14.53
ผู้รับให้	36	20.93
ผู้ขาย	49	28.49
ผู้ซื้อ	62	36.05
รวม	172	100.00

8) การโอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เคยโอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 52.91 โดยส่วนใหญ่เคยโอนจำนวน 1 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.96 รองลงมาโอนจำนวน 2 ครั้ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 36.26 และเคยโอนจำนวน 3 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.89 ตามลำดับ

แต่เมื่อแยกพิจารณาตามระดับความรู้ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า ผู้ที่เคยโอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้มากโดยวัดจากคำถามที่ใช้วัดระดับความรู้ รองลงมาคือ ผู้ที่มีความรู้น้อย ส่วนผู้ที่ไม่เคยโอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้มาก เช่นกัน รองลงมาคือ ผู้ที่มีความรู้น้อย ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละการ โอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามระดับความรู้

ระดับความรู้	การโอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์				รวม
	เคยโอน	ร้อยละ	ไม่เคยโอน	ร้อยละ	
ความรู้น้อย	10	5.8	9	5.2	19
ความรู้ปานกลาง	9	5.2	14	8.1	23
ความรู้มาก	72	41.9	58	33.7	130
รวม	91	52.9	81	47.1	172

9) ผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ในการ โอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้โอน เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 45.93 รองลงมา ผู้รับโอน เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 27.33 และ ทั้งสองฝ่าย เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 26.74 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ในการ โอนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์

ผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้โอน	79	45.93
ผู้รับโอน	47	27.33
ทั้งสองฝ่าย	46	26.74
รวม	172	100.00

10) ช่วงเวลาที่สะดวกในการเดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ ช่วงเวลาที่สะดวกในการเดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม คือ 09.00-10.00 น. จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 80.81 รองลงมา เวลา 13.00-14.00 น. จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 และเวลา 15.00-16.00 น. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.91 ตามลำดับ

แต่เมื่อแยกพิจารณาตามอาชีพ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, รับจ้างทั่วไป, ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน, และประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. รองลงมาคือ ช่วงเวลา 13.00-14.00 น.

ในขณะที่ผู้มีอาชีพค้าขาย/นักธุรกิจ ส่วนใหญ่เดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. รองลงมาคือช่วงเวลา 10.00-12.00 น.

ส่วนผู้ที่เป็นเกษตรกร เดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. เท่านั้น ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตาม ช่วงเวลาที่สะดวกในการเดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

อาชีพ	ช่วงเวลาที่สะดวก				รวม
	09.00-10.00 น. (ร้อยละ)	10.00-12.00 น. (ร้อยละ)	13.00-14.00 น. (ร้อยละ)	15.00-16.00 น. (ร้อยละ)	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	49 (28.5)	-	10 (5.8)	2 (1.2)	61
ค้าขาย/นักธุรกิจ	17 (9.9)	4 (16.7)	2 (8.3)	1 (4.2)	24
รับจ้างทั่วไป	5 (2.9)	-	1 (0.6)	-	6
ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	26 (15.1)	-	9 (5.2)	2 (1.2)	37
เกษตรกร	15 8.7	-	-	-	15
ประกอบอาชีพอิสระ	26 (96.3)	-	1 (3.7)	-	27
ข้าราชการบำนาญ	1 (0.6)	-	1 (0.6)	-	2
รวม	139 (80.8)	4 (2.3)	24 (14.0)	5 (2.9)	172

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน โดยเมื่อแยกพิจารณาตามระดับรายได้ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า ผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000-30,000 บาท และ 50,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. รองลงมาคือ ช่วงเวลา 13.00-14.00 น.

ในขณะที่ผู้ที่มีระดับรายได้ระหว่าง 30,001-50,000 บาท ส่วนใหญ่เดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในช่วงเวลา 09.00-10.00 น. รองลงมาคือ ช่วงเวลา 10.00-12.00 น.

ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ช่วงเวลาที่สะดวกในการเดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามระดับรายได้

ระดับรายได้	ช่วงเวลาที่สะดวก				รวม
	09.00-10.00 น. (ร้อยละ)	10.00-12.00 น. (ร้อยละ)	13.00-14.00 น. (ร้อยละ)	15.00-16.00 น. (ร้อยละ)	
ต่ำกว่า 10,000 บาท	16 (9.3)	-	2 (1.2)	-	18
10,000-30,000 บาท	77 (44.8)	2 (1.2)	20 (19.2)	5 (2.9)	104
30,001-50,000 บาท	32 (18.6)	2 (1.2)	1 (0.6)	-	35
50,000 บาทขึ้นไป	14 (8.1)	-	1 (0.6)	-	15
รวม	139 (80.8)	4 (2.3)	24 (14.0)	5 (2.9)	172

11) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่าง 10,001-50,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 39.53 รองลงมาต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91 และ 50,001-100,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 20.35 ตามลำดับ

แต่เมื่อแยกพิจารณาตามอาชีพ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย/นักธุรกิจ, รับจ้างทั่วไป และลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน ส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นจำนวน 10,000-50,000 บาท รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 10,000 บาท

ส่วนผู้ที่เป็นเกษตรกร ส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นจำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 50,001-100,000 บาท เท่ากัน รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่าย 10,000-50,000 บาท

ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ต่ำกว่า 10,000 บาท รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่าย 100,000 บาทขึ้นไป

ในขณะที่ผู้ที่เป็นข้าราชการบำนาญ เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 10,000-50,000 บาท เท่ากัน ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

อาชีพ	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ				รวม
	ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ)	10,001 - 50,000 บาท (ร้อยละ)	50,001 - 100,000 บาท (ร้อยละ)	100,000 บาท ขึ้นไป (ร้อยละ)	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15 (8.7)	29 (16.9)	11 (6.4)	6 (3.5)	61
ค้าขาย/นักธุรกิจ	8 (4.7)	10 (5.8)	4 (2.3)	2 (1.2)	24
รับจ้างทั่วไป	1 (0.6)	4 (2.3)	1 (0.6)	-	6
ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	8 (4.7)	15 (8.7)	8 (4.7)	6 (3.5)	37
เกษตรกร	6 (3.5)	3 (1.74)	6 (3.5)	-	15
ประกอบอาชีพอิสระ	9 (5.2)	6 (3.5)	5 (2.9)	7 (4.1)	27
ข้าราชการบำนาญ	1 (0.6)	1 (0.6)	-	-	2
รวม	48 (27.9)	68 (39.5)	35 (20.3)	21 (12.2)	172

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน โดยเมื่อแยกพิจารณาตามระดับรายได้ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า

ผู้มีรายได้ทุกระดับรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000-30,000 บาท, 30,001-50,000 บาท และ 50,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นจำนวน 10,001 – 50,000 บาท รองลงมาคือ ต่ำกว่า 10,000 บาท ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ช่วงเวลาที่สะดวกในการเดินทางมาจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำแนกตามระดับรายได้

ระดับรายได้	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ				รวม
	ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ)	10,001 - 50,000 บาท (ร้อยละ)	50,001 - 100,000 บาท (ร้อยละ)	100,000 บาท ขึ้นไป (ร้อยละ)	
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4 (2.3)	12 (7.0)	2 (1.2)	-	18
10,000-30,000 บาท	32 (18.6)	40 (23.3)	19 (11.0)	13 (7.6)	104
30,001-50,000 บาท	9 (5.2)	11 (6.4)	9 (5.2)	6 (3.5)	35
50,000 บาทขึ้นไป	3 (1.7)	5 (2.9)	5 (2.9)	2 (1.2)	15
รวม	48 (27.9)	68 (39.5)	35 (20.3)	21 (12.2)	172

4.1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จากการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ โดยการกำหนดคำถาม จำนวน 10 ข้อ และกำหนดคำตอบ 2 คำตอบ คือ ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ข้อที่ 1. “การจดทะเบียนขายหรือให้ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

ข้อที่ 2. “ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้หรือขายที่ดิน ผู้ซื้อและผู้ขายมีหน้าที่ชำระร่วมกัน เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7

ข้อที่ 3. “บิดาหรือมารดา จดทะเบียนให้ที่ดินแก่บุตรชอบด้วยกฎหมายไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ และภาษีธุรกิจเฉพาะ” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

ข้อที่ 4. “ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขายหรือให้ที่ดินคำนวณจากราคาประเมินทุนทรัพย์” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ข้อที่ 5. “ราคาประเมินทุนทรัพย์ในการซื้อขายหรือให้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ คำนวณจากราคาประเมินที่ดินรวมกับสิ่งปลูกสร้าง” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ข้อที่ 6. “ราคาประเมินสิ่งปลูกสร้าง พิจารณาจากประเภทสิ่งปลูกสร้าง ขนาดสิ่งปลูกสร้าง กว้าง x ยาว และจำนวนปีที่ปลูกสร้าง” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 111 คน .คิดเป็นร้อยละ 64.5 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5

ข้อที่ 7. “ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้ที่ดินระหว่างบิดาชอบด้วยกฎหมายหรือมารดากับบุตร ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3

ข้อที่ 8. “ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขายที่ดินระหว่างบิดาชอบด้วยกฎหมายหรือมารดากับบุตร ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 124 คน. คิดเป็นร้อยละ 72.1

ข้อที่ 9. “ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้ที่ดินระหว่างสามีภรรยาชอบด้วยกฎหมาย ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6

ข้อที่ 10. “ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ สำนักงานที่ดินมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีให้กรมสรรพากร” พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9 ตอบไม่ถูกต้องจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จากการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์

ประเด็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากร	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ)
1. การจดทะเบียนขายหรือให้ต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย	165 (95.9)	7 (4.1)
2. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้หรือขายที่ดิน ผู้ซื้อและผู้ขายมีหน้าที่ชำระร่วมกัน เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น	157 (91.3)	15 (8.7)
3. บิดาหรือมารดา จดทะเบียนให้ที่ดินแก่บุตรชอบด้วยกฎหมายไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ และภาษีธุรกิจเฉพาะ	150 (87.2)	22 (12.8)
4. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขายหรือให้ที่ดินคำนวณจากราคาประเมินทุนทรัพย์	153 (89.0)	19 (11.0)
5. ราคาประเมินทุนทรัพย์ในการซื้อขายหรือให้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ คำนวณจากราคาประเมินที่ดินรวมกับสิ่งปลูกสร้าง	129 (75.0)	43 (25.0)
6. ราคาประเมินสิ่งปลูกสร้าง พิจารณาจากประเภทสิ่งปลูกสร้าง ขนาดสิ่งปลูกสร้าง กว้าง x ยาว และจำนวนปีที่ปลูกสร้าง	111 (64.5)	61 (35.5)
7. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้ที่ดินระหว่างบิดาชอบด้วยกฎหมายหรือมารดา กับบุตร ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์	125 (72.7)	47 (27.3)
8. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขายที่ดินระหว่างบิดาชอบด้วยกฎหมายหรือมารดา กับบุตร ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์	48 (27.9)	124 (72.1)
9. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้ที่ดินระหว่างสามีภรรยาชอบด้วยกฎหมาย ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.5 ของราคาประเมินทุนทรัพย์	128 (74.4)	44 (25.6)
10. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ สำนักงานที่ดินมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีให้กรมสรรพากร	146 (84.9)	26 (15.1)

จากการศึกษาข้อมูลของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 75.58 รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 23 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.37 และระดับน้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.05 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และภาษีอากร จากการโอนที่คืนและอสังหาริมทรัพย์

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	19	11.05
ปานกลาง	23	13.37
มาก	130	75.58
รวม	172	100.0

แต่เมื่อแยกพิจารณาตามอาชีพ ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบว่า ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน และ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ที่มีอาชีพค้าขาย/นักธุรกิจ และเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับน้อย และผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปและข้าราชการบำนาญมีความรู้ในระดับมากดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และ ภาษีอากร จากการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์

อาชีพ	ระดับความรู้			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	5 (2.9)	6 (3.5)	50 (29.1)	61
ค้าขาย/นักธุรกิจ	6 (3.5)	5 (2.9)	13 (7.6)	24
รับจ้างทั่วไป	-	-	6 (3.5)	6
ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	4 (2.3)	6 (3.5)	27 (15.7)	37
เกษตรกร	3 (1.7)	2 (1.2)	10 (5.8)	15
ประกอบอาชีพอิสระ	1 (0.6)	4 (2.3)	22 (12.6)	27
ข้าราชการบำนาญ	-	-	2 (1.2)	2
รวม	19 (11.0)	23 (13.4)	130 (75.6)	172

4.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ครั้งนี้ ได้แบ่งปัจจัยออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ด้านลักษณะของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม ด้านโครงสร้างภาษี และด้านฐานข้อมูล ซึ่งผลการศึกษาสรุปลงได้ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยด้านความสำคัญในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมนิยามและภาษีอากร ในด้านความสำคัญในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมนิยามและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมนิยามและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยด้านความสำคัญในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.50 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นในเรื่องการแจ้งข้อมูลสิ่งปลูกสร้าง ที่ถูกต้องกับทางเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพิจารณาราคาประเมินทุนทรัพย์ของทางเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 3.63 รองลงมาคือ การชำระค่าธรรมเนียมนิยาม ภาษีอากรที่ถูกต้องและครบถ้วนไม่มีการหลีกเลี่ยง จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.45 และเห็นด้วยที่จะชำระค่าธรรมเนียมนิยาม ภาษีอากร ตามที่เจ้าหน้าที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 3.42 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมนิยามและภาษีอากร ในด้านความสำคัญในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี

ปัจจัยด้านความสำคัญในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
1. การชำระค่าธรรมเนียมนิยาม ภาษีอากรที่ถูกต้องและครบถ้วน ไม่มีการหลีกเลี่ยง จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ	3.45	2	ปานกลาง
2. การแจ้งข้อมูลสิ่งปลูกสร้างที่ถูกต้อง กับทางเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพิจารณาราคาประเมินทุนทรัพย์ของทางเจ้าหน้าที่	3.63	1	มาก
3. เห็นด้วยที่จะชำระค่าธรรมเนียมนิยาม ภาษีอากร ตามที่เจ้าหน้าที่ประเมิน	3.42	3	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.50		ปานกลาง

4.2.2 ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้านลักษณะ ของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.06 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นคือในเรื่องค่าธรรมเนียม ภาษีอากรที่เรียกเก็บมีความถูกต้องและชัดเจนตามกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 3.13 รองลงมาคือ ลักษณะของกฎหมาย มีความเป็นธรรมต่อผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 3.08 และการกำหนดราคาประเมิน มีความ ถูกต้องและเป็นธรรม คิดเป็นร้อยละ 2.98 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้านลักษณะของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายค่าธรรมเนียมและภาษีอากร	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
1. การกำหนดราคาประเมิน มีความถูกต้องและเป็นธรรม	2.98	3	ปานกลาง
2. ลักษณะของกฎหมาย มีความเป็นธรรมต่อผู้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร	3.08	2	ปานกลาง
3. ค่าธรรมเนียม ภาษีอากรที่เรียกเก็บ มีความถูกต้องและชัดเจนตามกฎหมาย	3.13	1	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.06		ปานกลาง

4.2.3 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.35 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นคือในเรื่อง เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเสมอภาค เช่น การจัดลำดับ ของผู้มาใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 3.54 รองลงมาคือ

เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถแก้ปัญหาให้กับผู้ใช้บริการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 3.45 และเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินลำปางมีการชี้แจงและอธิบายความรู้เกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร กับประชาชนทราบทุกครั้งเมื่อทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม คิดเป็นร้อยละ 3.27 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร ในด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
1. เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินลำปางมีการชี้แจงและอธิบายความรู้เกี่ยวกับค่าธรรมเนียม ภาษีอากร กับประชาชนทราบทุกครั้งเมื่อทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม	3.27	3	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเสมอภาค เช่น การจัดลำดับของผู้นมาใช้บริการ	3.54	1	มาก
3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความชอบธรรม ไม่มีการชี้แนะแนวทางที่สื่อไปในการหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียม ภาษีอากร	3.14	4	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถแก้ปัญหาให้กับผู้ใช้บริการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว	3.45	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.35		ปานกลาง

4.2.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้านบรรยากาศ ที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 2.97 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นคือในเรื่อง สำนักงานที่ดินลำปาง มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอแก่ความต้องการผู้รับบริการ คิดเป็นร้อยละ 3.12 รองลงมาคือ สำนักงานที่ดินลำปาง จัดทำแผ่นป้ายรวมถึง การประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 3.09 และสำนักงานที่ดินลำปาง

จัดบริการ ได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเวลา ตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วนในบริการ และความ
ต้องการของประชาชนในบริการนั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.05ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
และภาษีอากร ในด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม

ปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม	คะแนน เฉลี่ย	ลำดับ	ระดับ ความสำคัญ
1. สำนักงานที่ดินลำปาง มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ แก่ความต้องการผู้รับบริการ	3.12	1	ปานกลาง
2. สำนักงานที่ดินลำปาง จัดบริการ ได้อย่างรวดเร็วและทันต่อ เวลา ตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วนในบริการ และ ความต้องการของประชาชนในบริการนั้น ๆ	3.05	3	ปานกลาง
3. ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมไม่ยุ่งยากซับซ้อน	2.84	4	ปานกลาง
4. ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมใช้เวลาน้อย	2.77	5	ปานกลาง
5. สำนักงานที่ดินลำปาง จัดทำแผ่นป้ายรวมถึง การประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้าใจในหลักเกณฑ์ การชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร	3.09	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.97		ปานกลาง

4.2.5 ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากร

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ใน
ด้านโครงสร้างภาษีอากร ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า
โดยภาพรวม ผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยในด้านโครงสร้างภาษีอากร
มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.08 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า
ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นคือในเรื่อง โครงสร้างของค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มีความถูกต้อง
ชัดเจน ขอมรับได้ คิดเป็นร้อยละ 3.54 รองลงมาคือ โครงสร้างของค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มีความ
เป็นธรรมกับทุกฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 3.22 และโดยภาพรวม เห็นว่าโครงสร้างภาษีไม่มีความซับซ้อน
เข้าใจได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้าน โครงสร้างภาษีอากร

ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากร	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
1. โดยภาพรวม เห็นว่าโครงสร้างภาษีไม่มีความซับซ้อน เข้าใจได้ง่าย	2.70	3	ปานกลาง
2. โครงสร้างของค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มีความเป็นธรรม กับทุกฝ่าย	3.22	2	ปานกลาง
3. โครงสร้างของค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มีความถูกต้อง ชัดเจน ยอมรับได้	3.54	1	มาก
รวมเฉลี่ย	3.08		ปานกลาง

4.2.6 ปัจจัยด้านฐานข้อมูล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ในด้านฐานข้อมูล ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวม ผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยด้านฐานข้อมูล มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.12 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ระดับความสำคัญมากกว่าข้ออื่นคือ ในเรื่องประชาชนสามารถติดต่อขอข้อมูล และคำอธิบายกับทางเจ้าหน้าที่ได้ เมื่อเกิดสงสัยหรือไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 3.13 รองลงมาคือ ประชาชนสามารถติดต่อขอทราบขอราคาประเมินที่ดินในแต่ละพื้นที่ กับทางเจ้าหน้าที่ได้หากเกิดข้อสงสัย คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร ในด้านฐานข้อมูล

ปัจจัยด้านฐานข้อมูล	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
1. ประชาชนสามารถติดต่อขอข้อมูล และคำอธิบายกับทางเจ้าหน้าที่ได้ เมื่อเกิดสงสัยหรือไม่แน่ใจ	3.13	1	ปานกลาง
2. ประชาชนสามารถติดต่อขอทราบขอราคาประเมินที่ดินในแต่ละพื้นที่ กับทางเจ้าหน้าที่ได้หากเกิดข้อสงสัย	3.10	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.12		ปานกลาง

4.2.7 ปัจจัยโดยภาพรวม

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในภาพรวม ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร เห็นว่าปัจจัยโดยภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.19 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากร ของผู้เสียภาษี คิดเป็นร้อยละ 3.50 อันดับที่ 2 คือ ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 3.35 และอันดับที่ 3 คือ ฐานข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 3.13 ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร ในภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียม และภาษีอากร	คะแนน เฉลี่ย	ลำดับ	ระดับ ความสำคัญ
1. ปัจจัยด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากร ของผู้เสียภาษี	3.50	1	ปานกลาง
2. ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร	3.06	5	ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ ภาษีอากร	3.35	2	ปานกลาง
4. ปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตาม	2.97	6	ปานกลาง
5. ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากร	3.08	4	ปานกลาง
6. ปัจจัยด้านฐานข้อมูล	3.12	3	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.19		ปานกลาง

4.3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

4.3.1 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร

จากการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จำนวน 9 คน พบว่า โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นด้วยในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.29 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า เห็นด้วยมากในเรื่อง การทำความเข้าใจและให้ความรู้กับผู้มีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากรก่อนทำการจัดเก็บ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 3.89 รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงานมีส่วนในการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานของท่าน คิดเป็นร้อยละ 3.78 ผู้มีหน้าที่ในการชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มักบิดเบือนข้อมูลที่แท้จริง เพื่อหวังผลในการหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมและ ภาษีอากร และผู้เสียภาษีมักจะกำหนดราคาทุนทรัพย์ต่ำกว่าราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 3.67 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร

รายการ	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ความสำคัญ
1. บุคลากรของทางสำนักงานที่ดินลำปาง มีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติงาน	2.56	8	ปานกลาง
2. ตำแหน่งหน้าที่และประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน	3.44	5	ปานกลาง
3. มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี	3.11	7	ปานกลาง
4. มีโอกาสได้ทบทวนและติดตามการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ	2.22	9	น้อย
5. มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องจำนวนมาก ทำให้บางครั้งเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	3.56	4	มาก
6. การทำความเข้าใจและให้ความรู้กับผู้มีหน้าที่เสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ก่อนทำการจัดเก็บ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง	3.89	1	มาก
7. ขั้นตอนการสอบสวน การคำนวณค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมยุ่งยาก ต้องใช้เวลานาน	3.11	7	ปานกลาง
8. การจัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากรนั้น สามารถลดระยะเวลาในการดำเนินได้ หากประชาชนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ชัดเจนกับทางเจ้าหน้าที่	3.44	5	ปานกลาง
9. เพื่อนร่วมงานมีส่วนในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของท่าน	3.78	2	มาก
10. หลังจากได้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม ภาษีอากร พบว่าประชาชนให้ความร่วมมือในการชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากรเป็นอย่างดี	3.22	6	ปานกลาง

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและลำดับ ของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ความสำคัญ
11. ผู้มีหน้าที่ในการชำระค่าธรรมเนียม ภาษีอากร มักบิดเบือนข้อมูลที่แท้จริง เพื่อหวังผลในการหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมและภาษีอากร	3.67	3	มาก
12. ผู้เสียภาษีมักจะกำหนดราคาทุนทรัพย์ต่ำกว่าราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมที่ดิน	3.67	3	มาก
13. การหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ส่วนใหญ่มักเกิดจากความไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บ	3.11	7	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.29	-	ปานกลาง

จากการศึกษาข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค ของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ผู้ศึกษาสรุปตามประเด็นคำถามได้ดังนี้

1) ท่านคิดว่า ราคาตลาดและราคาประเมินที่นำมาใช้ในการคำนวณภาษี มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และควรแก้ไขอย่างไร

จากคำถามดังกล่าว เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จำนวน 6 คน จาก 9 คน พบว่าราคาประเมินยังไม่มีที่เหมาะสมไม่ได้มาตรฐานเนื่องจากราคาประเมินในปัจจุบันต่ำกว่าราคาตลาดควรมีการปรับขึ้นราคาประเมินให้มีความเหมาะสมกับการพัฒนาของพื้นที่ และควรมีการลงพื้นที่สำรวจจริง

2) จากการทำงานที่ผ่านมาท่านพบว่ามี การพยายามหลีกเลี่ยงภาษีในรูปแบบใดบ้าง และท่านมีวิธีการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอย่างไร

จากคำถามดังกล่าว เจ้าหน้าที่จำนวน 9 คน พบว่ามี การพยายามหลีกเลี่ยงภาษีโดยแจ้งข้อมูลขนาดสิ่งปลูกสร้างไม่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง และปกปิดข้อมูลสิ่งปลูกสร้าง

วิธีแก้ไข เจ้าหน้าที่เห็นว่าควรเพิ่มความรัดกุมในการสอบสวน หาหลักฐานเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างมาประกอบการพิจารณา ได้แก่ ภาพถ่าย ทะเบียนทรัพย์สิน หนังสือรับรองจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่

3) ท่านคิดว่ากฎระเบียบที่ใช้ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และควรมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

จากคำถามดังกล่าว เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จำนวน 7 คน จาก 9 คน พบว่ากฎระเบียบที่ใช้ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่จำนวน 2 คนเห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากกฎระเบียบค่อนข้างที่จะยุ่งยากและยากแก่การทำความเข้าใจของประชาชน ควรปรับให้เหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การเข้าใจของประชาชน

4) ท่านคิดว่าในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร จากการ โอนที่ดินและ อสังหาริมทรัพย์ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง ควรมีการปรับปรุงในด้านใดบ้าง

จากคำถามดังกล่าว เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จำนวน 7 คน จาก 9 คน เห็นว่าสิ่งที่สำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางควรปรับปรุงมีดังนี้ 1. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เพื่อรองรับงานที่เพิ่มมากขึ้น 2. เจ้าหน้าที่ควรชี้แจงถึงวิธีการคำนวณค่าธรรมเนียม ภาษีอากรให้ประชาชนทราบด้วยเพื่อความโปร่งใส 3. ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน 4. ควรมีการปรับปรุงข้อมูลสิ่งปลูกสร้างให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกพื้นที่ในความรับผิดชอบ 5. ปรับปรุงราคาประเมินที่ดินให้ครอบคลุมที่ดินในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

4.3.2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร ของผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จำนวน 172 คน พบว่า โดยภาพรวมผู้มีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมและภาษีอากร พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่า ปัญหาและอุปสรรค อันดับที่ 1 คือ กฎหมายที่บังคับใช้ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ส่วนปัญหาอันดับที่ 2 คือ ค่าธรรมเนียม และภาษีอากร ที่ต้องชำระในการ โอนที่ดินและ อสังหาริมทรัพย์ และปัญหาอันดับที่ 3 คือ บุคลากรของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง เช่น ความรู้ความสามารถ การให้บริการ ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหา และอุปสรรคในการชำระค่าธรรมเนียม และภาษีอากร

ปัญหา และอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ด้านค่าธรรมเนียม และภาษีอากร ที่ต้องชำระในการโอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์	57	33.14	2
2. ด้านสถานที่ในการรอคอยที่ทางสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางจัดไว้ให้	107	62.21	6
3. ด้านบุคลากรของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง เช่น ความรู้ความสามารถ การให้บริการ	42	24.42	3
4. ด้านการให้ความรู้ ความเข้าใจ การประชาสัมพันธ์ที่ทางสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางมอบให้	49	28.49	4
5. ด้านกฎหมายที่บังคับใช้ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร	60	34.88	1
6. ด้านความเป็นธรรมและโปร่งใสในเรื่องค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ของทางสำนักงานที่ดินจังหวัด	47	27.33	5

ข้อเสนอแนะของผู้เสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากรจำนวน 172 คน พบว่า 20 คน มีข้อเสนอแนะว่าทางสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปางควรมีการปรับลดค่าธรรมเนียมและภาษีอากร นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากรให้กับประชาชน รวมถึงควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและภาษีอากรให้มากขึ้นกว่าที่จัดทำอยู่